

VITA MARINA

Zeebiologische documentatie
20e jaargang nr. 7 — juli 1970
INHOUD: 8 bladzijden
VISSSEN pag. 33 — 34
KOPPOTIGEN pag. 21 — 22
LITERATUUR pag. 31 — 32
VARIA MARITIMA pag. 175 — 176

OUDE JAARGANGEN

De waarde van een documentatie stijgt naar mate zij vollediger is. De vraag naar oude jaargangen is dan ook alleszins begrijpelijk. Bij een aanzienlijke achterstand echter brengt aanvulling ineens nogal wat kosten mee. Daarom heeft het bestuur besloten door middel van een bijzondere aanbieding allen in de gelegenheid te stellen hun documentatie te completeren, d.w.z. zolang de voorraad strekt. De aanbieding strekt zich uit tot de jaargangen 1965 t/m 1969. 1964 is helaas reeds geruime tijd niet meer voorradig; dit geldt evenzeer voor de Varia Maritima in stencilvorm, d.i. tot 1968. Bij gelijktijdige bestelling kost u

- 1 jaargang f 10.—
- 2 jaargangen f 19.—
- 3 jaargangen f 27.—
- 4 jaargangen f 34.—
- 5 jaargangen f 40.—

Bestellingen kunt u doen door storting of overschrijving op postrekening 606100 van de Stichting Biologia Maritima te Den Haag. Vergeet u vooral niet op de girokaart te vermelden de jaargangen, die u wenst te ontvangen. De bestellingen worden in volgorde van binnenkomst afgehandeld.

Het bestuur

DE JOEGOSLAVISCHE KUST

Het is altijd weer de moeite waard in Joegoslavië naar schelpen te zoeken. En gaat u zelf niet zo ver, misschien is dan

een kennis of familielid wel bereid eens voor u te zoeken en het een en ander mee te brengen. Vraagt u in dat geval wel zo nauwkeurig mogelijk de vindplaats te noteren. Op deze manier kwam ik in het bezit van vele leuke soorten, zoals *Columbella scripta* L., *Irus irus* (L.), *Modiolus barbatus* L., *Hadriana craticulata* (Brocchi), *Venerupis aurea aurea* (Gmelin), *Conus mediterraneus* Bruguière en vele andere.

J. W. B.

ANTI-PAALWORM-HOUT

Naar aanleiding van het artikel over de paalworm (Tweekleppigen, blz. 29 e.v.) maak ik erop attent, dat er wel degelijk houtsoorten bestaan, die bestand zijn tegen dit dier. Ook later is men naar dergelijke houtsoorten blijven zoeken en met succes. In ieder geval kunnen het Demarara Greenhart (latijnse naam mij onbekend), dat in Zuid-Amerika voorkomt, en het Larahout van Celebes — *Metrosideros petiolata* Val. — voor waterwerken worden gebruikt zonder speciale bescherming. Met eerstgenoemde houtsoort had ik nimmer ervaring, maar met Larahout wel. Larahout is, vooral na enige tijd drogen, bijzonder hard en zwaar (s.g. 1,2). Ik heb in de periode 1946 - 1949, toen ik in Oost-Celebes opperhoutvester was, belangrijke hoeveelheden van dit hout verscheept en ook zelf verwerkt in steigers, bruggen en beschoeiingen aan de kust. Het merkwaardige is, dat de jonge paalworm wel naar binnen dringt, doch niet verder dan hoogstens 1 cm. Het dier sterft dan in een zeer vroeg stadium. Er worden slechts korte gangetjes gemaakt, die niet evenwijdig aan de vezel lopen, maar meestal loodrecht daarop. Ik meen dat er nog een derde houtsoort bestand is tegen de paalworm, maar daarvan ben ik niet geheel zeker.

Dr. Ir. E. C. M. R.

NOORDZEE BINNENZEE?

Volgens een Frans blad hebben Engelse en Nederlandse geleerden de suggestie gedaan om de Noordzee te zijnertijd af te sluiten en daardoor te verhinderen dat delen van West Europa, waarvan de bodem ten opzichte van het zeeniveau daalt, onder de zeespiegel zullen verdwijnen. Dit zou zijn te bereiken door dijken aan te leggen van Bretagne naar Land's End en van Schotland naar Noorwegen. Het Kanaal, de Noordzee en de Oostzee vormen dan een groot binnenmeer, dat door de vele rivieren die erin uitmonden langzamerhand gaat verzoeten. Deze gedachten hebben Ir. Langenaar van de Marine Hydrografische Dienst onlangs in de N.R.C. aanleiding gegeven om tot enige voorzichtigheid te manen. Technisch zal het wel mogelijk zijn een dergelijk kunststukje te verrichten, maar over de gevolgen weten we eigenlijk nog zo weinig. Hoe zal het klimaat van West-Europa worden, wanneer het niet meer onder de directe invloed van de golfstroom staat? Welk effect zal het hebben wanneer een zo grote wateroppervlakte volgens het steeds geringere zoutgehalte steeds gemakkelijker kan bevriezen? Weliswaar zakt Nederland ten opzichte van de zee iets, maar niet meer dan 5 mm per tien jaar. Of dit proces zal doorgaan hangt van verschillende factoren af, waarbij de temperatuur een belangrijke rol speelt. Er worden wel eens reken-sommetjes gegeven over het stijgen van het zeewater wanneer al het ijs van de polen zou smelten, maar er zijn geen aanwijzingen dat dit inderdaad gebeurt. Bovendien hebben we te maken met een geologisch proces, waarvan de tijdsduur niet gemeten kan worden met enkele mensengeneraties. Het is allemaal dus nog niet zo dringend en daartegenover staat, dat de gevolgen van een dergelijk plan wel eens minder aangenaam zouden

kunnen zijn. Er bestaan ook plannen om de Beringzee af te sluiten, welke plannen zelfs wat concreter zijn dan de suggesties over de Noordzee-afsluiting, maar ook over de gevolgen daarvan weet men nog niet veel. In ieder geval behoeven we ons voorlopig geen zorgen te maken, dat de Noordzeestranden aan onze hobby zullen ontvallen.

W.F.

BEELDEN UIT HET DUISTER

Een nieuwe tv-camera wordt aangekondigd als een camera waarmee opnamen zijn te maken bij een extreem laag lichtniveau. Deze camera, die op de markt wordt gebracht door Standard Telephones and Cables (Britse ITT), heeft zelfs genoeg aan een beeldverlichting van slechts enkele honderdduizendsten kaars. Dit betekent dat de camera veel meer dan het menselijke oog kan zien. Wellicht biedt deze camera ons te zijnertijd ongekende opnamen van het leven in de duistere diepzee. Wij zien dergelijke opnamen met spanning tegemoet.

MOSSELCULTUUR.

Om u enig inzicht te geven van de enorme hoeveelheden mosselen, die jaarlijks in de Waddenzee en toen ook in de Zeeuwse Stroom voor de consumptie werden gekweekt, moge bijgaand staatje dienen, dat is overgenomen uit de memorie van antwoord op de Deltaschadewet.

Jaar	Totaal in miljoenen kg	Waddenzee	Zeeuwse Stromen
1959	59,3	33,4	25,9
1960	67,4	57,1	10,3
1961	74,2	69,6	4,6
1962	83,8	67,9	15,9
1963	77,5	55,8	21,7
1964	100,6	67,7	32,9
1965	96,0	51,1	44,9
1966	81,1	32,4	48,7
1967	74,8	47,5	27,3
1968	98,8	70,6	28,2